

ศึกษาวิเคราะห์จริยศาสตร์ตามแนวปรัชญากรรมิยธรรมกับอันตวิทยา
: กรณีเหตุการณ์ญาติของผู้ป่วยมะเร็งร้องขอคุณหมอว่าอย่าบอกความจริง
เพราะคนไข้เป็นคนวิตกกังวลมาก หมอควรทำอย่างไร?

Deontological vs. Consequentialist Ethics: Should a Physician Withhold
the Truth from an Anxious Cancer Patient at the Family's Request?

พระมหาจักรธร อดุลโร

Pramaha Chaktorn Atthadharo

นักวิชาการอิสระ

Indecent Scholar

E-mail: lasawatt@stjohn.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) : 1 มกราคม 2568

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 27 พฤษภาคม 2568

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 27 พฤษภาคม 2568

บทคัดย่อ

การดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ต้องเผชิญกับปัญหาทางจริยศาสตร์อยู่เสมอ โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับบทบาท ความสัมพันธ์ และผลกระทบจากการตัดสินใจ ตัวอย่างเช่น กรณีที่ญาติของผู้ป่วยมะเร็งร้องขอแพทย์ไม่ให้เปิดเผยความจริงแก่ผู้ป่วยที่มีภาวะวิตกกังวลสูง บทความนี้ศึกษากรอบแนวคิดของจริยศาสตร์สองสำนักหลัก ได้แก่ ธรรมเนียม (deontology) และอันตวิทยา (consequentialism) เพื่อวิเคราะห์การตัดสินใจในสถานการณ์ดังกล่าว ผลการศึกษาพบว่า สำนักธรรมเนียมให้คุณค่ากับการกระทำที่ถูกต้องโดยไม่คำนึงถึงผลลัพธ์ เช่น การพูดความจริงถือเป็นสิ่งดีแม้ก่อให้เกิดผลเสีย ในขณะที่สำนักอันตวิทยาเน้นผลลัพธ์เป็นเกณฑ์ตัดสินความดี เช่น การไม่พูดความจริงอาจถือเป็นสิ่งดีหากช่วยให้ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การเปรียบเทียบแนวคิดทั้งสองช่วยให้เข้าใจการตัดสินใจเชิงจริยธรรมได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น และส่งเสริมการพิจารณาคุณค่าทางจริยศาสตร์อย่างรอบด้าน

คำสำคัญ : การตัดสินใจปัญหาเชิงจริยศาสตร์, ความจริง, คนไข้

Abstract

Everyday life inevitably involves confronting ethical dilemmas, especially in situations that are complex and interconnected with roles, relationships, and the consequences of

decisions. This article explores one such dilemma: when the family of a cancer patient requests that the physician not disclose the diagnosis to the patient, who suffers from severe anxiety. The study analyzes this issue through two major ethical theories—deontology and consequentialism. Findings reveal that deontology values the intrinsic morality of actions regardless of outcomes; for example, telling the truth is morally right even if it causes harm. In contrast, consequentialism bases moral judgment on outcomes; withholding the truth can be considered ethically justifiable if it results in better psychological well-being for the patient. The comparison of these ethical frameworks enhances the understanding of moral decision-making and encourages a more comprehensive evaluation of ethical values in real-life contexts.

Keywords: ethical decision-making, truth, patient

1. บทนำ

จากเหตุการณ์ที่ผู้เขียนได้ยกมาเป็นข้อบทความเพื่อตั้งคำถามชวนคิด หากท่านเป็นหมอผู้ทำการรักษา เมื่อมีญาติผู้ป่วยมาแจ้งเรื่องการรักษาของท่านมาร้องขอให้ท่านไม่ต้องบอกความจริงเกี่ยวกับอาการเจ็บป่วย เนื่องจากผู้ป่วยเป็นคนที่มีความวิตกกังวลเป็นอย่างมาก ท่านจะอย่างไร นี่เป็นคำถามทางจริยศาสตร์ที่น่าสนใจ อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าท่านจะเลือกที่จะบอกความจริงหรือทำตามที่ญาติร้องขอ ล้วนเป็นการตัดสินใจที่มีทั้งฝ่ายที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างแน่นอน การไขปัญหาดังกล่าว จึงเป็นหน้าที่ของนักปรัชญาจริยศาสตร์ โดยการไขปัญหานี้ ต้องหยิบยกแนวคิดของสองสำนักปรัชญาจริยศาสตร์ที่สำคัญคือ กรณียธรรมที่มีนักปรัชญาคนสำคัญอย่างเอมมานูเอล คานท์และอันตวิทยาที่เป็นกลุ่มแนวคิดปรัชญาจริยศาสตร์ในสมัยใหม่เข้ามาอธิบายถึงแนวคิด มุมมอง คุณค่าและการตัดสินใจ ผู้เขียนเชื่อว่าการศึกษาเรื่องจริยศาสตร์นี้จะประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ที่ได้ศึกษา เนื่องจากชีวิตของเราทุกคนล้วนต้องเผชิญกับการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ว่าควรจะทำอย่างไร ควรจะทำแบบไหน ควรจะทำหรือไม่ ทั้งในชีวิตตนเองรวมถึงชีวิตของคนรอบข้าง ในยามที่มีคนเข้ามาปรึกษาปัญหาชีวิต ทั้งหมดก็ล้วนเป็นปัญหาว่าควรหรือไม่ควร หรือไม่ก็ควรจะทำอย่างไร ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นปัญหาในทางจริยศาสตร์ทั้งสิ้น การได้ศึกษาแนวคิดของสำนักปรัชญากรณียธรรมและอันตวิทยาแล้ว ผู้ศึกษาจะมีแนวทางในการตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีหลักเกณฑ์ คุณค่าและความสบายใจในการเลือกหรือนำเสนอต่าง ๆ ที่มาขอคำปรึกษาได้อย่างแน่นอน

2. ความเบื้องต้นเกี่ยวกับจริยศาสตร์

ความหมายทั่วไปของจริยศาสตร์

ความหมายของจริยศาสตร์นั้น คำว่า “จริยศาสตร์” เป็นคำศัพท์สันสกฤต แยกออกได้เป็น 2 คำ คือ จริยะ แปลว่า ความประพฤติ และคำว่า ศาสตร์ แปลว่า ความรู้ หรือ วิชา ดังนั้น จริยศาสตร์จึงมีความหมาย

ว่า วิชาที่ว่าด้วยความประพฤติ แปลมาจากศัพท์ภาษาอังกฤษว่า Ethics ซึ่งมาจากคำในภาษากรีกว่า Peri ethics โดยมีรากศัพท์มาจากคำว่า Ethos แปลว่า ขนบธรรมเนียม ภาษาลาตินทับศัพท์กรีกว่า Ethica แปลว่า จริยศาสตร์ มีชื่อเรียกหลายอย่าง เช่น Moral Philosophy ปรัชญาศีลธรรม Ethical Philosophy ปรัชญาจริยะ สรุปว่า จริยศาสตร์ เป็นวิชาที่ว่าด้วยความดี ความชั่ว ความถูก ความผิด สิ่งที่ควรเว้น สิ่งที่ควรทำ หมายถึง The science of morals ; the principles of morality ; rules of conduct and behavior แปลว่า ศาสตร์ที่ว่าด้วยศีลธรรม หลักศีลธรรม กฎที่ว่าด้วยความประพฤติและพฤติกรรม

ปัญหาพื้นฐานของจริยศาสตร์

1. อะไรคือความดีซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของชีวิตมนุษย์ (Summum Bonum)
2. มีเกณฑ์อะไรในการตัดสินความดีชั่วของมนุษย์
3. เราจะนิยามดีชั่วได้หรือไม่
4. มนุษย์ทำเพื่อตนเองหรือผู้อื่นกันแน่

ประโยชน์ของการศึกษาจริยศาสตร์

1. ช่วยให้แยกแยะได้ออกถึงคำว่า ดี ชั่ว คนดี คนชั่ว จะได้เลือกปฏิบัติในสิ่งที่ดีที่สุด ทำให้รู้ความมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นอย่างไร ทำให้เข้าใจตนเองและผู้อื่นตามความเป็นจริง เพื่อที่จะได้เข้ากับผู้อื่นได้ดีขึ้นและมีความสุขขึ้น

2. ทำให้เข้าใจกฎศีลธรรมที่แท้จริง ที่จิตวิญญาณมนุษย์โหยหาเรียกร้องตลอดเวลา

3. ทำให้เรามีหลักเกณฑ์ในการดำเนินชีวิตไปสู่เป้าหมาย คือ อุดมคติที่ตั้งไว้ ชีวิตไม่เป็นเหมือนปุยนุ่นที่ล่องลอยไปตามกระแสลม หรือกอสวะที่สุดแต่กระแสน้ำจะพัดพาไป

จุดหมายสูงสุดของจริยศาสตร์

จุดหมายสูงสุดของจริยศาสตร์คือให้รู้จักความประพฤติที่พึงามถูกต้องอันเป็นทฤษฎี จะได้ปฏิบัติให้ดีงามถูกต้อง เพื่อยกระดับจิตวิญญาณของมนุษย์ให้สูงส่งขึ้น หลุดพ้นจากสัจชาตญาณอย่างสัตว์โลกทั่วไป

สรุปว่า จริยศาสตร์ คือ ศาสตร์ที่ว่าด้วยความประพฤติ เป็นวิชาที่ว่าด้วยความดี ความชั่ว ความถูก ความผิด สิ่งที่ควรเว้น สิ่งที่ควรทำ ทำให้จิตใจของผู้คนมีหลักยึด มีแนวทางในการปฏิบัติตน ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันและทำให้สังคมมีความสุขและมีเป้าหมายในอุดมคติ

3. ปรัชญาจริยศาสตร์เชิงกรณีธรรม (Deontological Ethics)

จริยศาสตร์เชิงกรณีธรรม มีความหมายตามศัพท์ดังนี้ คำว่า “กรณียะ” หรือในภาษาอังกฤษว่า (deon) ใน “กรณีธรรม” (deontology) แปลว่า “หน้าที่” ซึ่งเป็นการบรรยายตัวการกระทำ นับว่าเข้าได้กับนิยามของกรณีธรรมที่ตัดสินความถูกผิดของการกระทำโดยพิจารณาจากลักษณะของตัวการกระทำเอง

จริยศาสตร์เชิงกรณีธรรม (deontological ethics) คือ ทฤษฎีจริยศาสตร์ที่อธิบายว่าการตัดสินความถูกต้องของการกระทำไม่ขึ้นอยู่กับผลของการกระทำ แต่ขึ้นอยู่กับลักษณะบางอย่างของตัวการกระทำ

เอง พบได้ว่าคนนิยมเรียกว่า “จริยศาสตร์เชิงหน้าที่” (duty ethics) โดยพิจารณาในแง่ที่ว่า การกระทำที่มีคุณค่าทางจริยธรรมอันเป็นสิ่งที่สมควรต้องกระทำนั้นคือการกระทำที่เป็นหน้าที่ (duty)

ความหมายของจริยศาสตร์เชิงกรณีธรรมนั้น คำว่า “deontology” ที่ปรากฏในงานเขียนของ เจเรมี เบนธัม (Jeremy Bentham) มีความหมายกว้างๆ เกี่ยวกับการศึกษาเรื่องหน้าที่ คำว่า “deontology” มีที่มาจากคำในภาษากรีก 2 คำคือ คำว่า “deon” (หรือ dei) ที่หมายถึงหน้าที่ (duty) หรือสิ่งที่ต้องกระทำ และคำว่า “logos” หมายถึงปัญหาหรือความรู้ ดังนั้นคำว่า “deontology” จึงหมายถึง ความรู้หรือปัญหาเกี่ยวกับเรื่องหน้าที่

นักปรัชญาคนสำคัญ ได้แก่ อิมมานูเอล ค้านต์ (Immanuel Kant) จริยศาสตร์กฎธรรมชาติ (natural law) ดับเบิลยู. ดี. รอส, นักบุญโธมัส อควินัส (Thomism)

ค้านต์อธิบายว่าเจตนาดีหมายถึงการกระทำที่ตัดสินใจเลือกกระทำตามเหตุผล ถ้าเป็นการเลือกกระทำตามแรงโน้ม (inclination) เช่น ความปรารถนาให้ได้มาซึ่งความสุข หรือเป็นอารมณ์และความรู้สึกอื่นๆ เช่น ความรู้สึกรัก ความรู้สึกเกลียด การกระทำนั้นจะไม่มีคุณค่าทางจริยธรรม ค้านต์จำแนกกฎเป็น 2 ชนิด คือ

1. กฎคำสั่งแบบเด็ดขาด (categorical imperative) คือ กฎที่สั่งให้กระทำโดยปราศจากเงื่อนไข กฎเช่นนี้ก็คือกฎจริยธรรมนั่นเอง เช่น “จงอย่าพูดเท็จ” ซึ่งต้องกระทำตามแม้ว่าการพูดเท็จจะทำให้ได้ประโยชน์ก็ตาม

2. กฎคำสั่งแบบเงื่อนไข (hypothetical imperative) คือ กฎที่สั่งให้กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพราะการกระทำนั้นก่อให้เกิดผลอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น “ถ้าต้องการเรียนเก่ง จงขยัน” ค้านต์เห็นว่าการกระทำที่มีคุณค่าทางจริยธรรมคือการกระทำตามคำสั่งแบบเด็ดขาด มี 2 อย่าง คือ

(ก) จงกระทำในสิ่งที่สามารถทำให้เป็นกฎสากลได้ คือ เพื่อหลีกเลี่ยงอคติในการตัดสินใจเลือกกระทำ และเพื่อที่กฎจริยธรรมจะมีลักษณะเป็นกฎสากลไม่เลือกปฏิบัติ

(ข) จงปฏิบัติต่อผู้อื่นในฐานะที่เขาเป็นจุดหมายในตัวเอง และไม่ใช่เป็นวิถีไปสู่เป้าหมายใดๆ ดับเบิลยู. ดี. รอส เสนอว่าหน้าที่ในขั้นต้นที่ผู้กระทำควรยึดถือมีอยู่ 7 ข้อ คือ

1. ความซื่อสัตย์ (fidelity)
2. การชดเชยความผิด (reparation)
3. การรู้คุณ (gratitude)
4. ความเที่ยงธรรม (justice)
5. การทำประโยชน์แก่ผู้อื่น (beneficence)
6. การพัฒนาตนเอง (self-improvement)
7. การไม่ทำร้ายผู้อื่น (nonmalficence)

โดยไม่ได้กำหนดให้หน้าที่ใดเป็นหน้าที่สูงสุด

แนนซี แอน เดวิส (Nancy Ann Davis) นักจริยศาสตร์เชิงกรณีธรรมร่วมสมัย มีความยืดหยุ่นมากขึ้น ตัวอย่างเช่น หากพิจารณากฎจริยธรรมที่ว่า “จงกล่าวความจริง” กับ “จงอย่ากล่าวเท็จ” จะพบว่าการยึด

กฎสองข้อนี้มีผลต่อการตัดสินใจเลือกกระทำที่ต่างกัน ภายใต้สถานการณ์บางประการ เช่น เมื่อแพทย์ถูกคนไข้โรคหัวใจที่มีอาการหนักถามถึงอาการของตนเอง หากแพทย์ยึดกฎจริยธรรมในลักษณะยืนยัน เช่น “จงพูดความจริง” อาจทำให้คนไข้เสียชีวิตได้เนื่องจากความกลัวหรือตกใจ แต่หากยึดกฎในเชิงปฏิเสธก็อาจจะให้ผลที่แตกต่างออกไป เช่น แพทย์อาจปฏิเสธหรือเลี่ยงที่จะตอบคำถามผู้ป่วยเพื่อจะไม่ต้องกล่าวเท็จได้ เป็นต้น

สรุปว่า จริยศาสตร์เชิงกรณีธรรมเป็นความพยายามแสวงหาคูณค่าของการกระทำจากตัวการกระทำเอง มากกว่าจะพยายามแสวงหาคูณค่าทางจริยธรรมจากสิ่งอื่น เช่น ผลที่เกิดขึ้นของการกระทำนั่นเอง

4. ปรัชญาจริยศาสตร์เชิงอันตวิทยา (Consequentialism)

กลุ่มทฤษฎีจริยศาสตร์ที่เน้นพิจารณาผลการกระทำ คำว่า “อันตะ” (telos) ใน “อันตวิทยา” (teleology) แปลว่า “เป้าหมาย” (end) ซึ่งก็เปรียบได้กับการมุ่งหมายผล กลุ่มทฤษฎีจริยศาสตร์ที่เน้นพิจารณาผลการกระทำ ประกอบด้วย 3 ทฤษฎีสำคัญ ได้แก่ อัตนิยม (egoism) ทฤษฎีนี้พิจารณาความถูกต้องของการกระทำจากผลของการกระทำที่มีต่อตัวผู้กระทำเท่านั้น ปรัชณานิยม (altruism) ทฤษฎีนี้พิจารณาความถูกต้องของการกระทำจากผลของการกระทำที่มีต่อทุกคนที่เกี่ยวข้อง ยกเว้นตัวผู้กระทำเอง และประโยชน์นิยม (utilitarianism) ทฤษฎีนี้พิจารณาความถูกต้องของการกระทำจากผลของการกระทำที่มีต่อทุกคนที่เกี่ยวข้อง โดยรวมถึงตัวผู้กระทำเอง

นักปรัชญาจะจัดอยู่ในกลุ่มของนักปรัชญาสมัยใหม่ ตัวอย่างเหตุการณ์สมมุติเช่น แพทย์จะกล่าวเท็จกับผู้ป่วย ถ้าแพทย์ยึดถือทฤษฎีใน “กลุ่มทฤษฎีจริยศาสตร์ที่เน้นพิจารณาผลการกระทำ” แบบที่เน้นการกระทำเฉพาะ แพทย์ก็ต้องพิจารณาผลของการกล่าวเท็จแต่ละครั้ง ผลที่ได้ก็คือในบางสถานการณ์ แพทย์ควรกล่าวเท็จ เพราะจะนำมาซึ่งผลที่ดี (เช่น ผู้ป่วยสุขภาพจิตดี) แต่ในบางสถานการณ์ แพทย์ก็ไม่ควรกล่าวเท็จ เพราะจะนำมาซึ่งผลที่เลว (เช่น ผู้ป่วยนั่งนอนใจ) อย่างไรก็ตาม ถ้าแพทย์ยึดถือทฤษฎีใน “กลุ่มทฤษฎีจริยศาสตร์ที่เน้นพิจารณาผลการกระทำ” แบบที่เน้นประเภทการกระทำ แทนที่จะพิจารณาผลของการกล่าวเท็จแต่ละครั้ง แพทย์ต้องพิจารณาโดยภาพรวมว่าการที่แพทย์กล่าวเท็จกับผู้ป่วยจะนำมาซึ่งผลดีหรือผลเสีย หรือนัยหนึ่ง ต้องพิจารณาว่าถ้ามีกฎว่า “แพทย์สามารถกล่าวเท็จกับผู้ป่วย” แล้ว จะนำมาซึ่งผลดีหรือผลเสียมากกว่ากัน โดยไม่ต้องพิจารณาความถูกต้องของการกระทำแต่ละครั้งในแต่ละสถานการณ์ กล่าวคือ ถือว่าห้ามกล่าวเท็จโดยกฎไม่ว่าในกรณีใด ๆ

5. วิเคราะห์จริยศาสตร์ตามแนวกรณีธรรมกับอันตวิทยา

ผู้เขียนจะขอยกตัวอย่างคำถามทางจริยศาสตร์ตามที่ได้ยกมาเป็นหัวข้อข้างต้นคือ เมื่อมีญาติของผู้ป่วยมะเร็งร้องขอไม่ให้หมอบอกความจริงแก่คนป่วย เนื่องจากคนป่วยมีความวิตกกังวลสูง ดังนั้น เพื่อตอบคำถามว่า “หมอควรทำอะไร” จึงตอบได้ดังนี้ ในกรณีที่หนึ่ง หากหมอเลือกที่จะบอกความจริงว่าคนไข้เป็นมะเร็ง เพราะยึดถือการพูดความจริงเป็นจริยธรรมเป็นคุณความดีที่ควรทำ ก็จัดว่าคุณหมออยู่ในกลุ่มกรณี

ธรรม หรือกรณีที่สอง หมอเลือกที่จะไม่พูดความจริงตามคำร้องขอของญาติคนไข้ เนื่องจากคำนึงถึงจิตใจของผู้ป่วย การไม่บอกความจริงซึ่งถือเป็นสิ่งที่ไม่ดี แต่หมอเห็นแก่ญาติคนไข้และคนไข้ว่าจะได้รับผลที่ดีคือ ผู้ป่วยจะไม่เกิดความวิตกกังวลและหวาดกลัว นั่นแปลว่าหมอถือปรัชญาของกลุ่มอันทวิทยา ในความเป็นจริงแล้วชีวิตของเราทุกคนล้วนต้องเจอกับคำถามสำคัญในทางจริยศาสตร์อยู่เสมอ ตัวอย่างเช่น การตัดสินใจให้ทาน เพราะการให้ทานมีคุณค่าในตัวเอง หรือ ตัดสินใจให้ทานเพราะต้องการอานิสงส์ของท่านเป็นเพื่อต้องการให้เป็นที่ยรักของผู้อื่น, การตัดสินใจบวช เพราะการบวชมีคุณค่าในตัวเอง หรือ ต้องการบวชเพราะต้องการให้บุพพการีมีความสุข, การตั้งใจเรียนหนังสือ เพราะการเรียนมีคุณค่าในตัว หรือต้องการเรียนเพื่อให้ได้เข้าทำงาน หรือได้รับค่าชมเชยหรือรางวัลต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตของคนเราอยู่ตลอดเวลาจนกระทั่งถึงช่วงท้ายของชีวิต หากบุคคลที่เราเรียกร้องขอให้ยุติการรักษาและจากไป เราจะตัดสินใจอย่างไร เหล่านี้ล้วนมีแนวทางในทางปรัชญาจริยศาสตร์มาให้แนวคิดและหลักการในการตัดสินใจให้เราได้เป็นอย่างดี

จากที่กล่าวมา จึงสรุปได้ว่า คำถามจริยศาสตร์ในเรื่องการตัดสินใจมีความน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง การศึกษาในจริยศาสตร์ของกรณียธรรมและอันทวิทยาก่อให้เกิดประโยชน์เป็นอย่างมาก เพราะคนเรามักต้องประสบกับปัญหาตัดสินใจยากในชีวิต การสังเคราะห์เรื่องดังกล่าวของสองสำนักปรัชญาคือ กรณียธรรมที่มุ่งคุณค่าของการกระทำในตัวแบบไม่มีความสัมพันธ์กับสิ่งอื่นสิ่งใดภายนอกและอันทวิทยาที่มุ่งเน้นถึงผลลัพธ์หรือกล่าวได้ว่ามุ่งเน้นความสัมพันธ์กับสิ่งอื่น ๆ ภายนอก ซึ่งจะทำให้ผู้ศึกษาได้เห็นภาพจริยศาสตร์หรือหนทางที่ควรประพฤติได้อย่างชัดเจน ในที่นี้ ผู้เขียนไม่ขอตัดสินว่าความคิดของสำนักใดถูกต้องหรือดีกว่าสำนักใด หากเพียงแต่ต้องการชี้ให้เห็นถึงหลักการวิเคราะห์คุณค่า หากเราเลือกตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่ามีนัยยะว่าเราให้คุณค่ากับการกระทำหรือผลของการกระทำมากกว่ากัน ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ศึกษาได้นำไปพิจารณาเพื่อให้นำไปใช้เกิดประโยชน์กับตนเองและผู้อื่นในชีวิตประจำวันและเป็นหลักพิจารณาที่ทำให้เกิดความสบายใจ

6. บทสรุป

การวิเคราะห์นี้กล่าวถึงจริยศาสตร์ตามแนว กรณียธรรม และ อันทวิทยา โดยยกตัวอย่างกรณีที่ญาติขอร้องไม่ให้แพทย์บอกความจริงกับผู้ป่วยมะเร็งที่มีความวิตกกังวลสูง คำถามทางจริยศาสตร์คือ "หมอควรทำอย่างไร?" 1. แนวกรณียธรรม: หมอให้ความสำคัญกับการพูดความจริงในฐานะหน้าที่ทางศีลธรรม แม้การเปิดเผยอาการจะทำให้ผู้ป่วยเกิดความเครียดหรือส่งผลเสีย การกระทำนี้ยังถือว่ามีคุณค่าทางจริยธรรมในตัวเอง และ 2. แนวอันทวิทยา: หมอเลือกที่จะไม่พูดความจริงเพื่อลดความวิตกกังวลของผู้ป่วยและส่งเสริมขวัญกำลังใจ การตัดสินใจนี้ให้ความสำคัญกับผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้ป่วย

ประเด็นจริยธรรมเหล่านี้พบได้ในชีวิตประจำวัน เช่น การทำทาน การเรียน การบวช หรือการตัดสินใจเกี่ยวกับการรักษาชีวิตในช่วงท้าย ทุกกรณีสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างของการให้คุณค่า คือ คุณค่าในตัวการกระทำ (กรณียธรรม) หรือคุณค่าที่ขึ้นอยู่กับผลลัพธ์ (อันทวิทยา)

บทวิเคราะห์นี้เน้นถึงความสำคัญของการเข้าใจแนวคิดทั้งสองเพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจที่เหมาะสมและสร้างประโยชน์ให้กับตนเองและผู้อื่น ทั้งยังช่วยให้เกิดความสบายใจเมื่อเผชิญกับปัญหาทางจริยธรรมในชีวิตประจำวัน.

บรรณานุกรม

รศ.ชัยวัฒน์ อัดพัฒน และ ผศ.ดร.พระมหามชวินทร์ ปุริสสุตโม. **จริยศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 13.

เนืองน้อย บุญยเนตร. **จริยศาสตร์ตะวันตก: ค้านท์ มิลล์ ฮอบส์ รอลส์ ชาร์ท**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.